

Studia Balcanica 35

ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА ПРЕЗ ВЕКОВЕТЕ

СОЦИАЛНА ИСТОРИЈА,
ЕЗИКОВИ И КУЛТУРНИ КОНТАКТИ

Studia Balcanica 35

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
Институт за балканистика с Център по тракология

**Югоизточна Европа през вековете:
социална история, езикови и
културни контакти**

Съставителство и редакция

Лора ТАСЕВА

Пенка ДАНОВА

София 2021

Научни рецензенти:

проф. д-р Василка Алексова

доц. д-р Росица Градева

Югоизточна Европа през вековете:

социална история, езикови и културни контакти

© Съставителство и редакция: Лора Тасева и Пенка Данова, 2021

© Институт за балканистика с Център по тракология –
Българска академия на науките, 2021

© Художник на корицата: Мария Карабаджакова, 2021

ISBN 978-619-7179-17-0

BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology

ACADÉMIE BULGARE DES SCIENCES
Institute d'études balkaniques & Centre de thracologie

**South-East Europe through the Centuries:
Social History, Contacts of Languages
and Cultures**

**Le Sud-Est européen à travers les siècles:
histoire sociale, contacts linguistiques et culturels**

Edited by // Sous la direction de

Lora TASEVA

Penka DANOVA

Sofia 2021

Reviewers // Évaluateurs:

Prof. Vasilka Aleksova

Assoc. Prof. Rositsa Gradeva

South-East Europe through the Centuries: Social History,
Contacts of Languages and Cultures

Le Sud-Est européen à travers les siècles: histoire sociale,
contacts linguistiques et culturels

© Edited by // Sous la direction de: Lora Taseva, Penka Danova

© Institute of Balkan Studies and Centre of Thracology –
Bulgarian Academy of Sciences // Institute d'études balkaniques & Centre
de thracologie – Académie Bulgare des sciences

© Cover design by: Maria Karabadzhakova

ISBN 978-619-7179-17-0

СЪДЪРЖАНИЕ // CONTENTS // SOMMAIRE

Предговор	11
Foreword	15
Avant-propos	19

ТЪРГОВИЯ В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА TRADE IN SOUTH-EAST EUROPE LE COMMERCE DANS L'EUROPE DU SUD-EST

Елена КОСТОВА: Да търгуваш с Балканите: Дубровник и славянските държави в края на XII – средата на XIII век // Elena KOSTOVA: Trading with the Balkans: Dubrovnik (Ragusa) and the Slavonic States (Late 12th – Mid 13th Century)	25
Йоанна БЕНЧЕВА: Сиренето – производство, консумация и търговия във византийско-балканското средновековие // Joanna BENCHEVA: Cheese Production, Consumption and Trade in the Byzantine-Balkan Middle Ages	47
Maria PAKUCS-WILLCOCKS: Marchands de métier : « Les Grecs » dans la Transylvanie du XVII ^e siècle // Maria PAKUCS-WILLCOCKS: Merchants by Profession: “Greeks” in the 17th-Century Transylvania	61
Gheorghe LAZĂR: Aux frontières du grand commerce : la famille Iovipali en Valachie (XVIII ^e – début du XIX ^e siècle) // Gheorghe LAZĂR: At the Borders of the Great Trade: The Iovipalis Family of Merchants in Wallachia (18th – First Half of the 19th Century)	79
Ivaylo NAYDENOV: Commercial Entrepreneurship in South-East Europe (18th – 19th Centuries) in the Light of Economic Theory: a Possible Research Approach	101
Тамара СТОИЛОВА: Родолюбивата дейност на балканските търговци в Русия през XVIII–XIX век: Братята Зосими и Иван Денкоглу // Tamara STOILOVA: Patriotic Activity of Balkan Tradesmen in Russia in the 18th–19th Centuries: The Zosimos Brothers and Ivan Denkoglu	119
Orlin SABEV: Food Consumption and Trade along the Lower Danube: according to a 1817 Inventory of a Grocery Store in Ruse	139

ИЗВОРИ, ИСТОРИЯ, НОВИ ИНТЕРПРЕТАЦИИ
SOURCES, HISTORY, NEW INTERPRETATIONS
SOURCES, HISTOIRE, NOUVELLES INTERPRÉTATIONS

- Десислава НАЙДЕНОВА:** Забранените бракове в славянските правни текстове // Desislava NAYDENOVA: Forbidden Marriages in Medieval Slavonic Legal Texts 165
- Ивайла ПОПОВА:** Симон Семеонис и сведенията му за Балканите през XIV век // Ivayla POPOVA: Symon Semeonis and His Information about the Balkans during the 14th Century 189
- Пенка ДАНОВА:** Две италиански хроники за Никополската битка от 1396 г. // Penka DANOVA: Two Italian Chronicles of the Battle of Nicopolis Fought in 1396 201
- Snezhana РАКОВА:** Venise et ses reliques des XVe et XVIe siècles: économie du sacré // Snezhana RAKOVA: Venice and its Relics in the 15th – 16th Centuries: Sacred Economy 221
- Надежда ЯНАКИЕВА:** Сведения на Томазо Алберти за неговите пътувания в Европейския Югоизток // Nadezhda YANAKIEVA: Tommaso Alberti's Reports about His Travels to the European South-East 239
- Alexandru CIOCÎLTAN:** Students from Wallachia and Moldavia at the Urban College in Rome (17th Century) 249
- Elena BEDREAG:** Notes on the Development of the Educational System in 18th-Century Moldavia 271
- Cristina FENEȘAN:** Stoian Stângă din Satul Nou (Banatsko Novo Selo) alias Hasan, haiduc convertit cu forța la Islam // Cristina FENEȘAN: Stoian Stângă of Satu Nou (Banatsko Novo Selo) Alias Hasan Forcibly Converted to Islam 289

ЕЗИКОВИ И ЛИТЕРАТУРНИ КОНТАКТИ
LANGUAGE AND LITERARY CONTACTS
CONTACTS LINGUISTIQUES ET LITTÉRAIRES

- Дарина МЛАДЕНОВА:** Бълг. *пантоф* и рум. *pantof* – принос към езиковите и културните контакти в Югоизточна Европа // Darina MLADENOVA: Bulgarian *пантоф* and Romanian *pantof*: A Contribution to the Exploration of Language and Cultural Contacts in South-East Europe 307
- Cătălina VĂTĂȘESCU:** Termes pour « fiançailles » et « mariage » en roumain, albanais et les langues romanes occidentales // Cătălina VĂTĂȘESCU: Words meaning 'betrothal' and 'marriage' in Romanian, Albanian and Western Romance Languages 355

Mihail-George HÂNCU: Naming the Dragon in South-East European Languages	367
Христина ДАВИДКОВА: Гръцките композита в два български средновековни превода на <i>Слово за Усекновение на Йоан Кръстител</i> (BHG 859) // Hristina DAVIDKOVA: The Greek Composita in Two Medieval Bulgarian Translations of the <i>Homily on the Beheading of John the Baptist</i> (BHG 859)	383
Лора ТАСЕВА: Роднинската терминология като изпитание за преводача на <i>Манасиевата хроника</i> : двукоренни думи // Lora TASEVA: Kinship Terminology as a Challenge for the Translator of <i>Constantine Manasses' Chronicle</i> : Composita	407
Ekaterina DIKOVA: Towards the History of the Word мим ('mime') in the Bulgarian Language	437
Замфира МИХАИЛ: Сочинения Ефрема Сирина в славянских рукописях Библиотеки Румынской академии // Zamfira MIHAIL: The Writings of Ephraem the Syrian in Slavonic Manuscripts at the Library of the Romanian Academy	455
Марияна ЦИБРАНСКА-КОСТОВА: Влахия през погледа на Матей Граматик в <i>Житие на св. Николай Нови Софийски</i> : езикови реалии // Mariyana TSIBRANSKA-KOSTOVA: Wallachia through the Eyes of Matthew the Grammarian in the <i>Vita of Saint Nikolay the New of Sofia</i> : Linguistic Realia	475
Марта МЕТОДИЕВА: „Румънската следа“ в превода на „Гражданское позорище“ от Софроний Врачански // Marta METHODIEVA: “The Romanian Trace” in the Translation of <i>Theatrum Politicum</i> by Sofroniy Vrachanski	499
Маламир СПАСОВ: Опасната литература или препрочитайки модернизма на Балканите: Разхвърляни записки // Malamir SPASSOV: Dangerous Literature or Re-Reading Modernism in the Balkans: Scattered Notes	515